

»spada u djelokrug potpune autonomije kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije: zakonarstvo i uprava u svih poslovih nutarnjih, bogoštovja, nastave i pravosuđa, amo računajuć sudbenost u svih molba, izim sudbenosti glede pomorskog prava.«⁶⁾

Koliko je bilo to neshvaćanje za ekonomske probleme Hrvatske, vidi se najbolje iz ovog tragičnog događaja: Kada je Deak, vođa liberalne Mađarske, predložio hrvatskoj delegaciji financijalnu autonomiju, predstavnici ondašnje Hrvatske odbili su taj predlog s motivacijom, da ne žele snositi mržnju puka na pobirače poreza.

Da bolje shvatimo gore izneseno gledište, treba imati na umu, da je u vremenu, koje je neposredno prethodilo Nagodbi, na području Hrvatske i Slavonije broj intelektualaca i intelektualne omladine naglo porastao. Svršeni intelektualci u ono vrijeme, poradi privredne zaostalosti, i nisu mogli drugdje da se uposle, osim na području »bogoštovja, nastave i pravosuđa«. Ovakovo tumačenje Nagodbe dobiva još neposredniju potvrdu u članu 42., gdje se Hrvatska »osigurava, da će središnja vlada tako činovnike za hrvatsko-slavonske odsjeke, kao također i one svoje organe, koji će u obsegu kraljevina ovih uredovati, imenovati između domaćih sinova kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije«.

III.

U tim istim okolnostima, to jest u tome, što građanski sloj nije bio još dovoljno razvijen, i u

---

⁶⁾ Zakonski članak I. 1868. § 44.